

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 477/2019-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 26. novembra 2019 predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť sťažovateľky [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej JUDr. Silviou Bartkovou, Advokátska kancelária JUDr. Martin Bartko – JUDr. Silvia Bartková, Piaristická 6667, Trenčín, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č. k. 19 CoP 22/2019-245 z 3. júla 2019 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako neprípustnú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutého rozhodnutia a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „ústavný súd“) bola 21. augusta 2019 doručená ústavná sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci

namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) č. k. 19 CoP 22/2019-245 z 3. júla 2019 (ďalej len „napadnutý rozsudok“).

2. Vec sťažovateľa bola v súlade s čl. X bodom 5 písm. c) Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 26. apríla 2019 do 31. decembra 2019 v znení dodatku č. 1 schváleného 16. októbra 2019 (ďalej len „rozvrh práce“) prerozdelená náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov a 17. októbra 2019 pridelená sudcovi spravodajcovi Rastislavovi Kaššákovi a v zmysle čl. II bodov 3 a 5 rozvrhu práce bola predbežne prejednaná v prvom senáte ústavného súdu v zložení Jana Baricová (predsedníčka senátu) a sudcovia Rastislav Kaššák a Miloš Maďar.

3. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že bývalý manžel sťažovateľky sa rodičovskou dohodou schválenou rozsudkom Okresného súdu Trenčín (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 34 P 106/2016 z 21. apríla 2017 zaviazal prispievať na výživu maloletej dcéry sumou 3 000 € mesačne s tým, že sumu 2 000 € mesačne ako bežné výživné bude poukazovať k rukám matky maloletej a sumu 1 000 € mesačne bude poukazovať na osobitný účet maloletej na účel tvorby úspor.

4. Manžel sťažovateľky sa následne návrhom z 31. januára 2018 na okresnom súde domáhal zníženia jeho vyživovacej povinnosti na maloletú na sumu 300 € z dôvodu zmeny pracovnej pozície, zvýšenia daní v Spojených arabských emirátoch a zavedenia povinnosti platiť daň z príjmu.

5. Okresný súd Partizánske rozsudkom č. k. 1 P 62/2018-186 z 18. februára 2019 zmenil rozsudok Okresného súdu Trenčín sp. zn. 34 P 106/2016 z 21. apríla 2017 vo výroku o výživnom tak, že znížil vyživovaciu povinnosť otca na maloletú [REDAKOVANÉ] zo sumy 3 000 € mesačne na sumu 500 € mesačne. Poukázal na nie výraznú zmenu pomerov na strane maloletej, na zmenu pomerov na strane matky, u ktorej došlo k zvýšeniu jej príjmu

a predovšetkým na zmenu pomerov na strane otca v súvislosti s preradením na inú pracovnú pozíciu od 1. augusta 2018.

6. Proti označenému rozsudku podali odvolanie sťažovateľka ako matka maloletej a jej bývalý manžel ako otec maloletej.

7. Krajský súd napadnutým rozsudkom označený rozsudok zmenil tak, že s účinnosťou od 1. augusta 2018 znížil vyživovaciu povinnosť otca na maloletú Sophiu zo sumy 3 000 € mesačne na sumu 300 € mesačne, čím sa zmenil rozsudok okresného súdu sp. zn. 34 P 106/2016 z 21. apríla 2017 v časti rozsahu vyživovacej povinnosti.

8. Sťažovateľka pred ústavným súdom namieta, že napadnutý rozsudok je svojvoľný a arbitrárny, porušujúci princíp právnej istoty.

9. Sťažovateľka pred ústavným súdom tvrdí, že vo veci starostlivosti o maloleté deti sa súd musí riadiť vyšetrovacou zásadou a je súd povinný vykonať aj dôkazy, ktoré účastníci konania nenavrhlí a ktoré sú potrebné na zistenie skutočného stavu vecí. Sťažovateľka pred všeobecnými súdmi poukázala na to, že podľa jej informácií otec maloletej stále pracuje ako pilot a že ním predložené doklady (výplatné pásky, hodnotenie zamestnanca, potvrdenie o zamestnaní a ďalšie) sú falzifikáty, pričom požiadala, aby okresný súd vykonal dokazovanie dopytom na zamestnávateľa otca maloletej, aby otca maloletej vyzval na predloženie jeho pracovnej zmluvy a jej dodatkov s prekladom do úradného jazyka, aby od zamestnávateľa otca maloletej vyžiadal potvrdenie o zárobku otca za posledných 12 mesiacov s rozpísaním všetkých zložiek jeho príjmu a aby vyžiadal od zamestnávateľa otca zoznam benefitov, ktoré sú mu poskytované. Okresný súd však na tieto požiadavky sťažovateľky nereagoval a uspokojil sa iba s tvrdeniami otca o jeho príjme, resp. o jeho bývaní.

10. Sťažovateľka ďalej napáda závery všeobecných súdov o vzdaní sa príjmu z predaja nehnuteľnosti vo výške 39 000 €, keď túto finančnú čiastku otec maloletej vrátil svojmu otcovi, ktorý mu mal poskytnúť pôžičku na dofinancovanie leteckého výcviku.

Za letecký výcvik (kapitánske skúšky) sa však podľa názoru sťažovateľky neplatí a tieto skúšky piloti absolvujú v rámci možného povýšenia vo firme.

11. Sťažovateľka považuje napadnutý rozsudok za prekvapivé rozhodnutie, ktoré na základe zisteného skutkového stavu nebolo možné predvídať, a to z dôvodu zásadnej zmeny právneho názoru odvolacieho súdu.

12. Sťažovateľka uzatvára, že napadnutý rozsudok je zjavným prejavom arbitrárnosti v rozhodovacom procese súdu, ktorý sa pri výklade práva natoľko odchyľil od znenia zákona, že tým zásadne poprel jeho význam a účel.

13. Na základe uvedeného sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol: *„I. Základné právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie vyplývajúce z čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a z čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č.k. 19CoP/22/2019-245 zo dňa 03.07.2019 porušené bolo.*

II. Rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č.k. 19CoP/22/2019-245 zo dňa 03.07.2019 zrušuje a vec sa vracia Krajskému súdu v Trenčíne na ďalšie konanie.

III. Krajský súd v Trenčíne je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy konania...“

II.

Právomoc ústavného súdu a ústavnoprávne východiská

14. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

15. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

16. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

17. Ústavný súd podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

18. Ústavný súd môže podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

19. Podľa § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavná sťažnosť je neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd.

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom

20. Sťažovateľka pred ústavným súdom namieta porušenie svojich práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom.

21. Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že sťažovateľka proti napadnutému rozsudku podala 20. augusta 2019 okrem tejto ústavnej sťažnosti aj dovolanie a v súčasnosti sa tak súdny spis nachádza na Najvyššom súde Slovenskej republiky na účel rozhodnutia o sťažovateľkou podanom dovolaní.

22. Ústavný súd v nadväznosti na uvedené poukazuje na princíp subsidiarity, na ktorom je založená jeho právomoc rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd). Zmysel a účel subsidiárneho postavenia ústavného súdu pri ochrane základných práv a slobôd spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Právomoc ústavného súdu predstavuje z tohto hľadiska inštitucionálny mechanizmus, ktorého uplatnenie nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05, III. ÚS 133/05, III. ÚS 444/2012).

23. Z § 55 písm. d) v spojení s § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že ústavná sťažnosť je neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd.

24. Postup sťažovateľky spočívajúci v súčasnom podaní opravného prostriedku na všeobecnom súde a sťažnosti podľa čl. 127 ústavy na ústavnom súde v zmysle ustálenej judikatúry (m. m. I. ÚS 84/2010, III. ÚS 114/2010, IV. ÚS 142/2010, IV. ÚS 467/2013) zakladá dôvod na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako neprípustnej (predčasne podanej) podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde.

25. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako neprípustnú (podobne I. ÚS 319/2019, I. ÚS 377/2019, II. ÚS 152/2019).

26. Ústavný súd nad rámec uvedeného dáva do pozornosti sťažovateľky skutočnosť vyplývajúcu z § 124 zákona o ústavnom súde, a to, že ak bol vo veci podaný mimoriadny opravný prostriedok, lehota na podanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo mimoriadnym opravným prostriedkom napadnuté, začína plynúť od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku.

27. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti sa ústavný súd ďalšími nárokmi v nej uvedenými nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. novembra 2019

Jana Baricová
predsedníčka senátu